

**ВАЛЕРІЙ
ВОЙТОВИЧ:**

ПИСЬМЕННИК, художник, краєзнавець, дослідник української міфології, автор понад двох десятків літературно-художніх творів, монографій, словників та інших видань з історії та культури України, її міфології, великої кількості живописних та графічних творів, член Національної Спілки журналістів України та Національної Спілки краєзнавців України Валерій Миколайович Войтович гідно доповнює карту видатних імен Зарічненщини.

Його родове коріння бере свій початок з вичівського хутора Радочі. На цьому місці, в 1952 році, й народився майбутній невтомний митець та дослідник. Історія знайомства його батьків доволі романтич-

ЗАВЖДИ ПАМ'ЯТАЮ, ЗВІДКИ Я РОДОМ

ному відділі культури, далі - в газеті "Сім днів". Теми, над якими працює, носять широкий характер. Простір для творчості не має меж. Запал та енергія, одвічна небайдужість відкривають у житті Валерія Войтовича нові сторінки. З 1994 року він очолює благодійний мистецький фонд "Оріана", викладає на кафедрі народознавства Рівненського державного гуманітарного університету. Через п'ять років отримує запрошення до співпраці з Національним університетом

обрядів – результат 20-річної праці художника, дослідника, письменника, пошуковця. Саме в таких іпостасях і працює невтомний митець. Книга витримала три видання, очікується четверте. Має багато дипломів, призвів і визнана "Кращою книгою 2003 року" серед 5000 книг інших авторів. Своєрідним продовженням "Української міфології" стала "Антологія українського міфу" у 3-х томах. Антологія визнана "Кращою українською книгою 2006 року". Ще один вагомий здобуток

лом, який запалює сонце. Під такою назвою пройшла й персональна виставка живопису Валерія Войтовича.

Вперше зустрітись з Валерієм Миколайовичем мені випала честь 2005 року, на презентації виставки рівненських художників "Очерет мені був за колиску" у селі Морочне. Він не міг не прибути на такий мистецький захід у край, де народився. Ближче поспілкуватись довелось з митцем через вісім років потому.

- У душі живуть дивні ностальгічні почуття, - каже пан Валерій. - От начебто лиш два роки прожив на тому хуторі, а так вабить Полісся. Не дивно – там мій пуп закопаний. Я в боргу перед Вичівкою, Серниками. Адже про Степань написав вже три книги. А про місце, де народився – жодної. Маю вже досить багато матеріалу про мою малу батьківщину. Й хочу трохи посперечатись з Володимиром Перуніним: Мені до душі його книга про Зарічненщину, про родовід Полюховичів. Автором здійснена колосальна робота. Але родовід Войтовичів не менш потужний. І я це маю довести. Дуже приємний той факт, що Зарічненщина шанує мене як земляка. Готується матеріал для газети. Чекаю від вас запрошення й на творчу зустріч. Думаю, те спілкування для всіх було б цікавим. У Зарічному живе моя двоюрідна сестра Марія Войтович. У Вичівці теж залишилась рідня. Зібрав у своєму архіві вже чимало вичівських фотографій. Місце мого народження мені надзвичайно дороге. Воно кличе до пошуку, до нових досліджень, додає снаги.

Маю в житті гідне продовження. Син Сергій – коваль. Займається художньою обробкою металу. Він

на. У Серниках, в школі, працювала молода вчителька Ольга Кирилівна. Була вона родом з Хмельниччини. Якось, завітавши до місцевої фотомайстерні, зробила фото на пам'ять. А невдовзі вичівський бібліотекар Микола Войтович і собі зазирнув до того закладу. Побачив світлину вродливої дівчини й закохався з першого погляду. Не відстав від фотографа, доки той їх не познайомив. Згодом побрались. Народився Валерій. Через два роки сім'я переїхала до селища Степань, Сарненського району. Тож, не дивно, що час стер ці події з пам'яті багатьох краян. Й не дивно, що для них ім'я Валерія Войтовича стане справжнім відкриттям.

З дитячих років у ньому зрів талант художника. Згодом, допитливий юнак захопився краєзнавством, історичною літературою. Він всерйоз почав збирати перекази, бувальщини, легенди. Лірика, що нуртувала в молодій душі, вилилась рядками поезій. Та, коли після закінчення школи постало питання вибору подальшого життєвого шляху, Валерій подав документи до Рівненського інституту інженерів водного господарства. Адже мав ще й неабияку пристрасть до фізики та математики. Талановита людина таки й справді талановита в усьому. Студентські роки полишили в його душі щирі спогади, а ще дали неабиякі знання. Отримавши диплом інженера, він став працювати у Науково-дослідному інституті технології машинобудування у Рівному. Технічна робота не віддала Валерія від творчості. Він й надалі захоплюється живописом, графікою. Мистецький світ полонить - і тепер вже назавжди. З 1992 року працює в Рівненському райо-

“Острозька академія”. У цьому закладі працює протягом наступних тринадцяти років. Невтомний пошук, дослідження, жага творчості не полишають митця ні на одну мить. Не дивно, що Валерій Миколайович має вагомий творчий доробок. Він - автор пам'ятних знаків художнику Нілу Хасевичу у с. Сухівцях, загиблим у німецько-фашистському таборі у смт. Клевань, останньому гетьману Запорізької Січі Петру Калнишевському. Автор альбому “Храм: пам'ятки церковної архітектури м. Рівного та його околиць”. Здійснив художнє оформлення десятків книг поетів та письменників України. Учасник багатьох регіональних та Всеукраїнських виставок. Автор комплектів листівок: “Гетьмани України” та “Гомери України”.

Найбільш вагомим доробком Валерія Войтовича є енциклопедичне видання “Українська міфологія”. Ця книга – наукове дослідження нашої культури, вірувань,

нашого земляка: його книги “Амазонка. Богиня-Діва-Воїн” та “Генеалогія богів давньої України”, серед 2000 представлених на конкурс книг, увійшли до “50 кращих книг України 2008 року”. Про значимість праць митця говорить той факт, що, вирушаючи у свій перший президентський візит до Європи, Леонід Кучма взяв з собою “Українську міфологію” Валерія Войтовича і успішно презентував її першим особам європейських держав. Європа відкривала Україну за книгою, яку написав наш земляк! Оце дійсно – Знай наших!

Про його творчість знято фільм. Як автора серії книг з української міфології у 2009 році Валерія Войтовича подано для участі в конкурсі на здобуття Державної премії в галузі науки і техніки. У 2012 році було випущено книгу Георгія Сербіна “Валерій Войтович. Художник земних і космічних світил”. Він мав творчі зустрічі на теренах всієї України. А ще - його називають янго-

Хутір Радочі
Фото Валентини Серко

художником Серпентом. Він приймає участь в усіх українських фестивалях художньої творчості, де славно представляє ковальську справу. Молодший син Іван вчиться в магістратурі Київської академії мистецтв. Він теж художник. Дружина працює в обласній науковій бібліотеці.

Я радо використовую кожну можливість побувати на Зарічненщині. Серники, Нобель, Вичівка – у цих сіл неабияка історія. Для краєзнавця, пошуковця – то неоціненний скарб. Радію, що я звідти родом.

Приємно і нам, землякам, що ця талановита, творча людина шанує своє коріння. Активно підтримує зв'язки з нашими краєзнавцями П.Дубінцем, В.Перуніним. У захопленні від недавньої зустрічі з паном Валерієм і Валентина Тумаш. Саме з її легкої подачі й готувалась ця публікація. А ще - чимало в підготовці матеріалу допомогла й учениця 8 класу Золотинської ЗОШ, сусіднього Дубровицького району Валентина Серко. Школярка готує наукову роботу про творчий і життєвий шлях нашого земляка. (Добрий приклад і для вичівських юних краєзнавців). Валя мала зустріч з Валерієм Миколайовичем. Відвідала й місце його народження. Люб'язно поділилась зі мною враженнями від того незабутнього спілкування й власноруч зробленими світлинами хутора Радочі. Отак, спільними зусиллями, й зробили добру справу. Лишається лиш побажати, аби й надалі не вгасала в душах небайдужих спрага пошуковця й ми могли б відкривати нові й нові імена тих, хто в своїй славі відкриває світові нашу Зарічненщину.

Галина ГАВРИЛОВИЧ